

Προσχολική ηλικία: σωματική και νοητική/γνωστική ανάπτυξη

Αναπτυξιακή Ψυχολογία I

Σχέδιο μαθήματος

- Σωματική ανάπτυξη
  - Το αναπτυσσόμενο σώμα
  - Αλλαγές στο σχήμα και στη δομή του σώματος
  - Αλλαγές στο σχήμα και στη δομή του σώματος
  - Διατροφή: Η κατανάλωση κατάλληλων τροφών
  - Υγεία και ασθένεια
  - Τραυματισμοί στην προσχολική ηλικία
  - Είδη κινδύνων
  - Ο αναπτυσσόμενος εγκέφαλος
- Κινητικές δεξιότητες

Σχέδιο μαθήματος

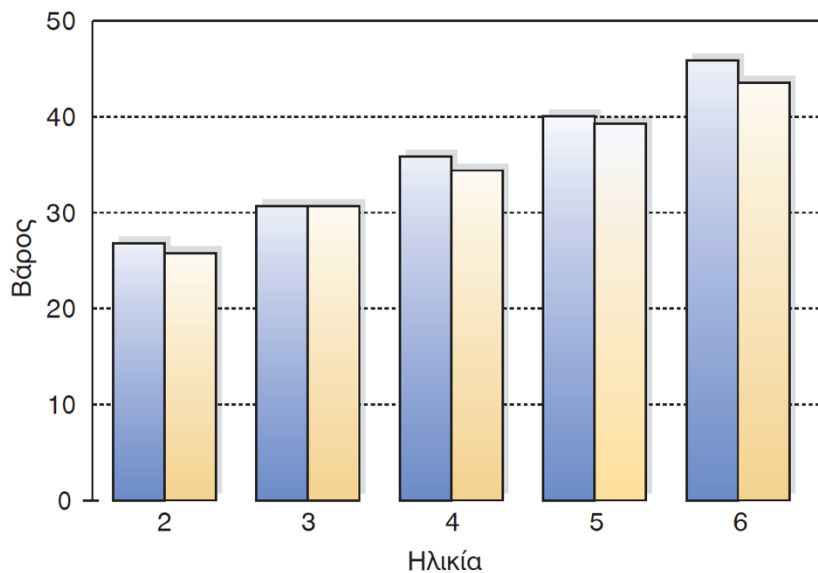
- Νοητική/γνωστική ανάπτυξη στην προσχολική ηλικία
  - Θεωρία του Piaget για την νοητική/γνωστική ανάπτυξη του παιδιού προσχολικής ηλικίας
  - Προενοιολογική περίοδος/σκέψη
  - Η σχέση γλώσσας και σκέψης
  - Περιορισμοί στη σκέψη
  - Αξιολόγηση της θεωρίας του Piaget
- Προσεγγίσεις Επεξεργασίας Πληροφοριών
  - Αξιολόγηση των Προσεγγίσεων της Επεξεργασίας Πληροφοριών
- Η προσέγγιση του Vygotsky για τη γνωστική ανάπτυξη
  - Αξιολόγηση της θεωρίας του Vygotsky

Σωματική ανάπτυξη

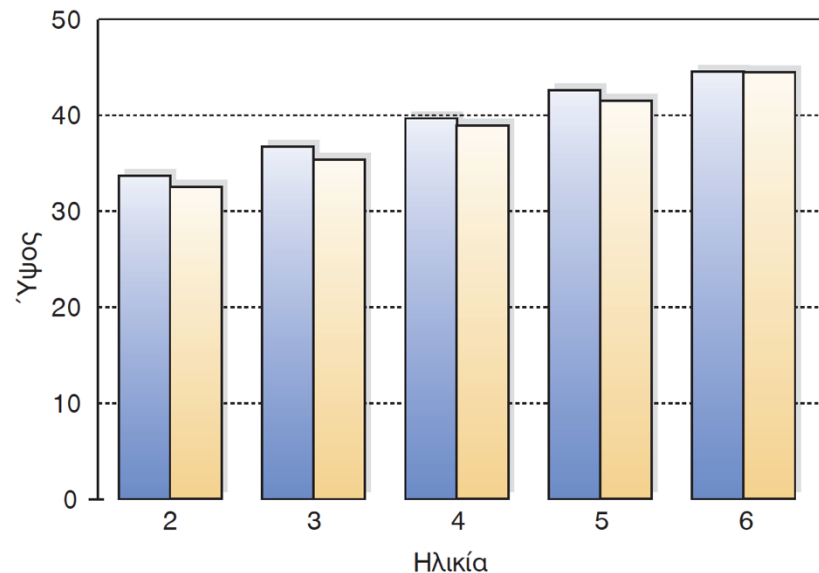
Το αναπτυσσόμενο σώμα

- Στα 2 έτη, ζυγίζουν περί τα 11-13 κιλά και έχουν ύψος 90-92 εκ.
- Στα 6 έτη, ζυγίζουν περί τα 21 κιλά και έχουν ύψος 115 εκ.

Η αύξηση στο βάρος και στο ύψος

■ Βάρος αγοριών ■ Βάρος κοριτσιών

■ Ύψος αγοριών ■ Ύψος κοριτσιών

Η προσχολική περίοδος χαρακτηρίζεται από σταθερή στο βάρος και στο ύψος. Οι αριθμοί αντιπροσωπεύουν το μέσο βάρος και ύψος (τη διάμεσο) για τα αγόρια και τα κορίτσια σε κάθε ηλικία, όπου το 50% των παιδιών βρίσκεται πάνω και το άλλο 50% βρίσκεται κάτω από την τιμή αυτή.

Αλλαγές στο σχήμα και στη δομή του σώματος

- Τα παιδιά διαφέρουν ως προς το ύψος, το βάρος και το σχήμα του σώματος
- Εξαφανίζεται το λίπος της βρεφικής ηλικίας
- Συμβαίνουν, επίσης, εσωτερικές σωματικές αλλαγές

Διατροφή: Η κατανάλωση κατάλληλων τροφών

- **Ρυθμός ανάπτυξης:** Πιο αργός, άρα λιγότερες ποσότητες τροφής
  - Τα παιδιά είναι ικανά να **ρυθμίζουν** μόνα τους την ποσότητα τροφής που χρειάζονται
  - Υπερβολική ενθάρρυνση του παιδιού για κατανάλωση τροφής μπορεί να οδηγήσει σε **παχυσαρκία**

Καλή διατροφή χωρίς εντάσεις και συγκρούσεις στην ώρα του φαγητού, όταν:

- Παρέχουμε **ποικιλία τροφών**, με χαμηλή περιεκτικότητα σε λιπαρά και υψηλή περιεκτικότητα σε θρεπτικές ουσίες
- Επιτρέπουμε στο παιδί να αναπτύξει τις δικές του φυσικές **προτιμήσεις**
- Προσφέρουμε στο παιδί την ευκαιρία να **δοκιμάσει** ένα μεγάλο εύρος τροφών

Υγεία και ασθένεια

- Η πλειονότητα των παιδιών προσχολικής ηλικίας είναι **υγιή**.
- Το μέσο παιδί παθαίνει κάθε χρόνο 7-10 φορές **κρυολόγημα** και άλλες μορφές αναπνευστικών παθήσεων μεταξύ 3-5 ετών
- Αυτές οι ασθένειες βοηθούν το παιδί να κατανοήσει καλύτερα το **σώμα** του, να μάθει στρατηγικές αντιμετώπισης δυσκολιών (**coping**) και να κατανοήσει την κατάσταση του άλλου (**ενσυναίσθηση**).

Τραυματισμοί στην προσχολική ηλικία

- Τα **ατυχήματα** είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος
- Παράγοντες που συνδέονται με τα ατυχήματα
  - Υψηλά επίπεδα **σωματικής δραστηριότητας**
  - **Περιέργεια**
  - Επίπεδο **γνωστικής ικανότητας**
- **Ατομικές διαφορές**
  - Φύλο
  - Πολιτισμικός παράγων
  - Κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο

Είδη κινδύνων

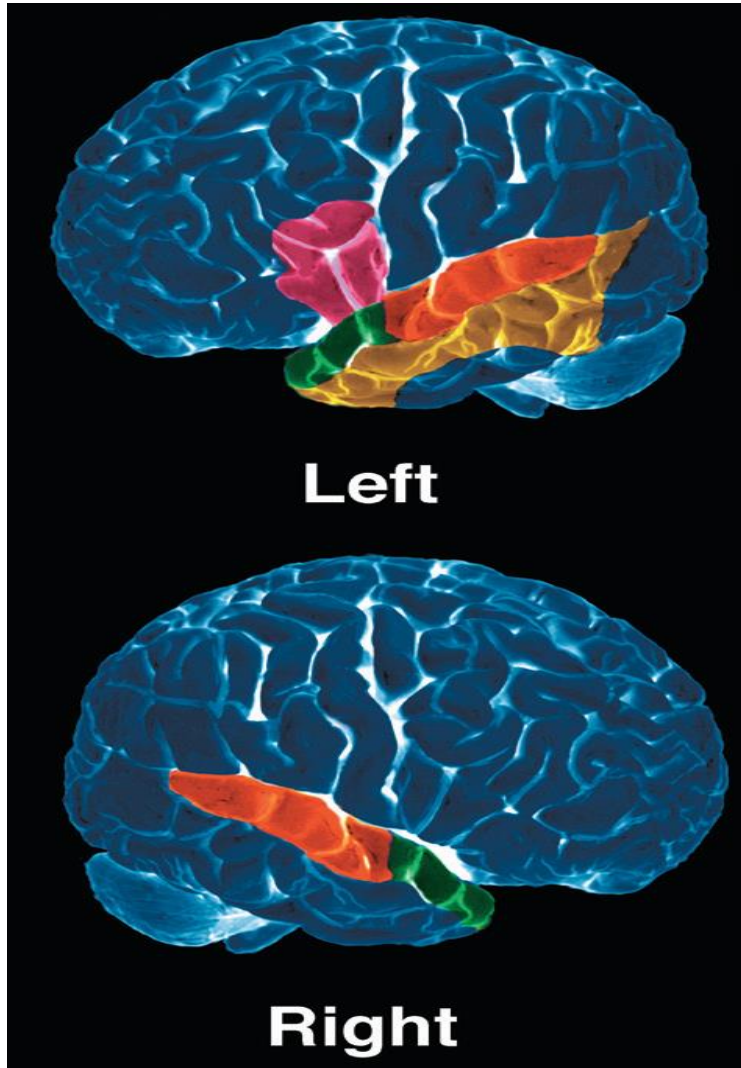
- Πτώση
- Έγκαυμα
- Πνιγμός
- Ασφυξία
- Αυτοκινητικό ατύχημα
- Δηλητηρίαση

Ο αναπτυσσόμενος εγκέφαλος

Ο αναπτυσσόμενος εγκέφαλος

- Αναπτύσσεται ταχύτερα από κάθε άλλο τμήμα του σώματος
  - Αύξηση στον αριθμό των διασυνδέσεων μεταξύ των κυττάρων
  - Αύξηση στην ποσότητα της **μυελίνης**
  - Το μεσολόβιο σωματίο γίνεται πυκνότερο
  - Βελτίωση της λειτουργίας ανάμεσα στα **δύο ημισφαίρια**

Μελετώντας τον εγκέφαλο

Αυτές οι εικόνες ηλεκτρονικής ανίχνευσης του εγκεφάλου (PET scan) δείχνουν ότι η δραστηριότητα στο δεξιό ή στο αριστερό ημισφαίριο διαφέρει, ανάλογα με το έργο που καλείται να διεκπεραιώσει το άτομο.

Εγκεφαλική πλευρίωση

Εγκεφαλική πλευρίωση

- Η διαδικασία εγκαθίδρυσης ορισμένων λειτουργιών περισσότερο στο **ένα από τα δύο ημισφαίρια**
  - **Αριστερό ημισφαίριο:** Λεκτικές ικανότητες, όπως ομιλία, ανάγνωση, σκέψη, συλλογισμός
  - **Δεξιό ημισφαίριο:** Μη λεκτικές περιοχές, όπως η κατανόηση σχέσεων στον χώρο, η αναγνώριση σχημάτων, η μουσική και η συναισθηματική έκφραση
- Η εξειδίκευση **δεν** είναι απόλυτη

Εγκεφαλική πλευρίωση (συν.)

Διαφορές φύλου στην πλευρίωση

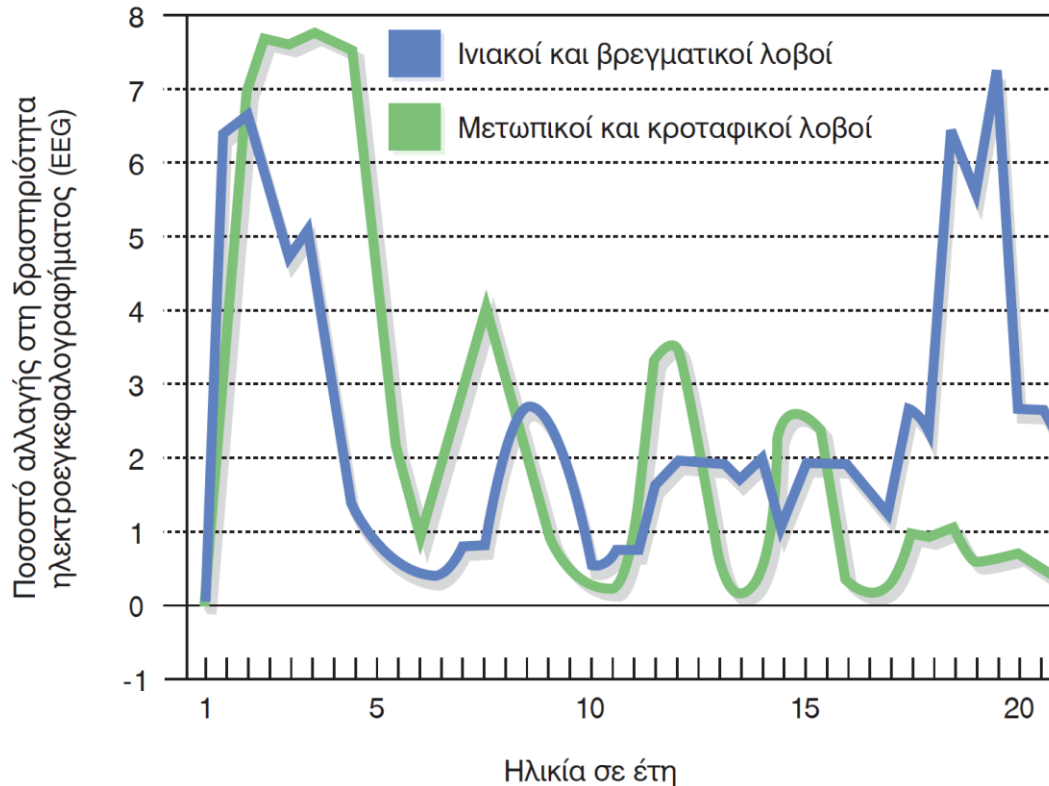
• Αγόρια

- Σαφέστερη πλευρίωση της γλώσσας στο **αριστερό** ημισφαίριο
- Μεγαλύτερη συχνότητα **διαταραχής αυτιστικού φάσματος** (θεωρία Baron-Cohen) ή
- Γενετική προδιάθεση για διαφορετική λειτουργία του εγκεφάλου

• Κορίτσια

- Το κέντρο της γλώσσας κατανέμεται περισσότερο **ισομερώς** και στα δύο ημισφαίρια.
- Οι γλωσσικές ικανότητες εμφανίζονται **νωρίτερα** στα κορίτσια, γιατί ενθαρρύνονται περισσότερο (από τα αγόρια) να αναπτύξουν τις γλωσσικές δεξιότητες.

Αναπτυξιακές “εκρήξεις” του εγκεφάλου

Σύμφωνα με έρευνες, η εγκεφαλική δραστηριότητα σχετίζεται με προόδους στις γνωστικές ικανότητες σε διάφορα στάδια της ζωής. Το σχήμα δείχνει την εγκεφαλική δραστηριότητα που αυξάνεται δραματικά στην ηλικία 1 1/2 με 2 ετών, περίοδο που χαρακτηρίζεται από ταχύτατη ανάπτυξη της γλώσσας

Κινητικές δεξιότητες

11. Προσχολική ηλικία: Σωματική και νοητική/γνωστική ανάπτυξη

Οι κυριότερες αδρές κινητικές δεξιότητες στην πρώιμη παιδική ηλικία

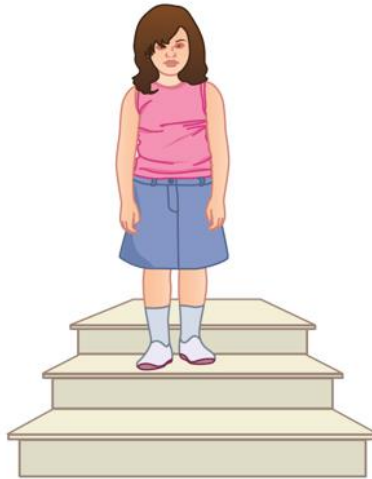

3 έτη

Ανεβαίνουν σκάλα χωρίς βοήθεια, εναλλάσσοντας τα πόδια.

Δεν μπορούν να στρέψουν το σώμα τους ή να σταματήσουν απότομα.

Κάνουν άλμα 40-60 εκατοστών του μέτρου.

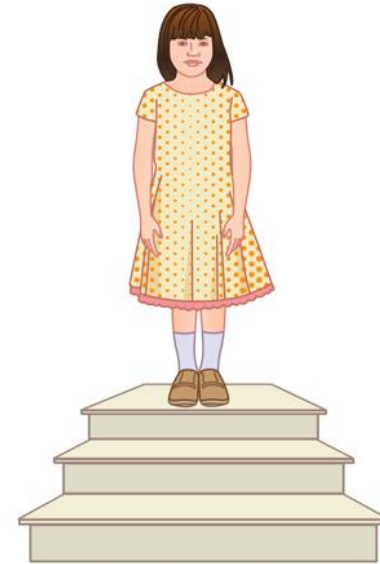

4 έτη

Κατεβαίνουν μεγάλη σκάλα, εναλλάσσοντας τα πόδια, με υποστήριξη.

Αποτελεσματικότερος έλεγχος στο να σταματούν, να ξεκινούν και να στρέφουν το σώμα τους.

Κάνουν άλμα 60-85 εκατοστών του μέτρου

5 έτη

Κατεβαίνουν μεγάλη σκάλα, εναλλάσσοντας τα πόδια.

Σταματούν, ξεκινούν και στρέφουν αποτελεσματικά το σώμα τους στα παιχνίδια.

Μπορούν να τρέξουν και να κάνουν άλμα 70-90 εκατοστών του μέτρου.

Εκπαίδευση του παιδιού στη χρήση τής τουαλέτας

- Από τα ζητήματα που προκαλούν πολλή συζήτηση και ανησυχία
- **Brazelton**
  - Υποδεικνύει ως καλύτερη μια **σταδιακή προσέγγιση**
  - Προτείνει να αναμένουμε μέχρι το παιδί να δείξει «**σημάδια ετοιμότητας**»
- **Rosemond**
  - Υποδεικνύει ως καλύτερη μια πιο **αυστηρή προσέγγιση**
  - Προτείνει μια **πρώιμη** και γρήγορη **εκπαίδευση**

Σημάδια ότι το παιδί είναι έτοιμο

- Παραμένει **στεγνό** τουλάχιστον για 2 ώρες την ημέρα ή στον ημερήσιο ύπνο
- Τακτικές και προβλέψιμες **κινήσεις των σφιγκτήρων**
- **Ενδείξεις (στο πρόσωπο)** ότι αρχίζουν οι διαδικασίες ούρησης ή απέκκρισης
- Ικανότητα να ακολουθεί **απλές οδηγίες**
- Ικανότητα να πηγαίνει στο **μπάνιο** και να βγάζει τα ρούχα του
- Δυσφορία από τις **βρεγμένες πάνες**
- Αναζήτηση της **τουαλέτας**
- Επιθυμία να φορέσει **εσώρουχο**

Λεπτές κινητικές δεξιότητες

- Παράλληλη ανάπτυξη αδρών και λεπτών κινητικών δεξιοτήτων
  - Περιλαμβάνουν πιο εκλεπτυσμένες κινήσεις
  - Απαιτούν πολλή εξάσκηση
  - Ακολουθούν σαφή αναπτυξιακή πορεία

Δεξιοχειρία/Αριστεροχειρία: Η συστηματική προτίμηση στη χρήση του ενός χεριού αντί του άλλου

- Πώς αποφασίζει το παιδί ποιο χέρι να χρησιμοποιήσει;
  - Ορισμένα βρέφη παρέχουν **πρώιμες ενδείξεις**
  - Στο τέλος της προσχολικής ηλικίας τα περισσότερα παιδιά εμφανίζουν έκδηλη **προτίμηση** στη χρήση του **ενός χεριού** αντί του άλλου
  - Δεν υπάρχουν σαφή συμπεράσματα για τη **σημασία** της δεξιοχειρίας/αριστεροχειρίας

Νοητική/γνωστική ανάπτυξη
στην προσχολική ηλικία

Θεωρία του Piaget
για την νοητική/γνωστική ανάπτυξη
του παιδιού προσχολικής ηλικίας

Νοητική/γνωστική ανάπτυξη στην προσχολική ηλικία

- Θεωρία του J. Piaget
- Η γνώση είναι αποτέλεσμα της **δράσης**
  - Όλα τα παιδιά περνούν μια σειρά **σταδίων**
    - Καθολικά
    - Σταθερή ακολουθία
- Το στάδιο της προσχολικής ηλικίας διαρκεί από τα 2 μέχρι τα 6-7 έτη

Προεγνωσιολογική περίοδος/σκέψη

- Περίοδος σταθερότητας και αλλαγών
- Χρήση λογικών πράξεων στο τέλος αυτού του σταδίου

Η σχέση γλώσσας και σκέψης

- **Συμβολική λειτουργία:**
  - Η ικανότητα για χρήση συμβόλων, λέξεων ή αντικειμένων για να αναπαρασταθεί κάτι που δεν είναι υλικά παρόν
- Η γλώσσα επιτρέπει στο παιδί να:
  - **Αναπαριστά** τις πράξεις συμβολικά
  - Επεκτείνει τη σκέψη του **πέραν του παρόντος** στο μέλλον
  - Σκέπτεται περισσότερες μελλοντικές **πιθανότητες** ταυτόχρονα

Συμβολικό παιχνίδι

- <https://helpfulprofessor.com/symbolic-play-examples/>

Περιορισμοί στη σκέψη του παιδιού
προσχολικής ηλικίας

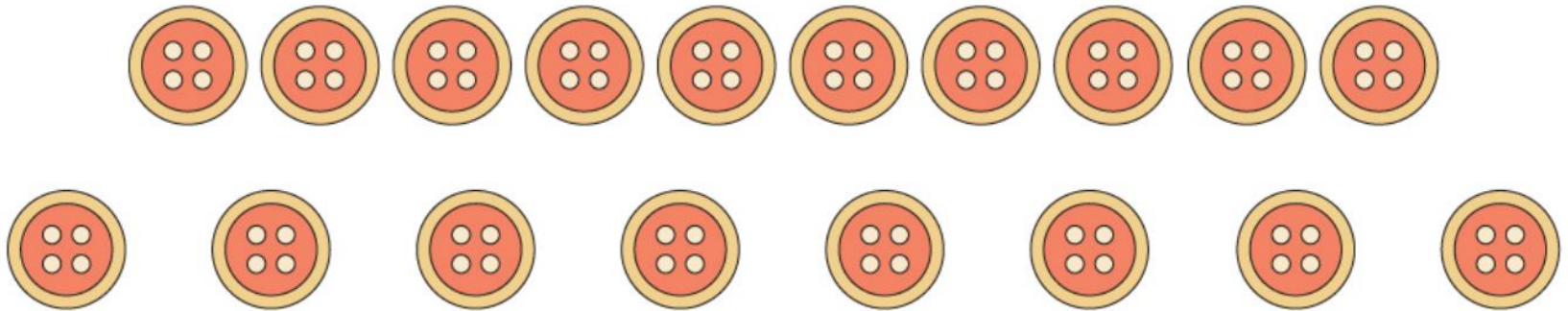

Επικέντρωση της αντίληψης

Επικέντρωση της αντίληψης

- Κεντρικό στοιχείο –και περιορισμός– της σκέψης στην προσχολική ηλικία
- Το παιδί εστιάζει την προσοχή του **σε μία μόνον πλευρά** του ερεθίσματος
- Επικεντρώνεται στα **επιφανειακά, προφανή στοιχεία** που μπορεί να παρατηρήσει άμεσα

Ποια σειρά περιέχει περισσότερα κουμπιά;

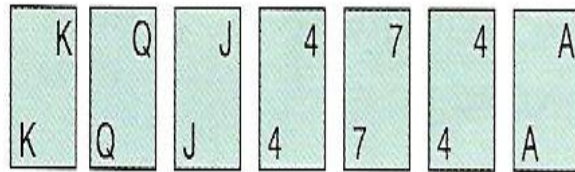

Όταν οι ερευνητές δείχνουν στα παιδιά προσχολικής ηλικίας αυτές τις **δύο σειρές με κουμπιά** και τα ρωτούν **ποια από τις δύο περιέχει τα περισσότερα**, τα παιδιά συνήθως απαντούν ότι **η κάτω σειρά περιέχει τα περισσότερα κουμπιά, διότι δείχνει μακρύτερη**. Απαντούν έτσι, παρόλο που μπορεί να γνωρίζουν ότι το 10 είναι μεγαλύτερο από το 8

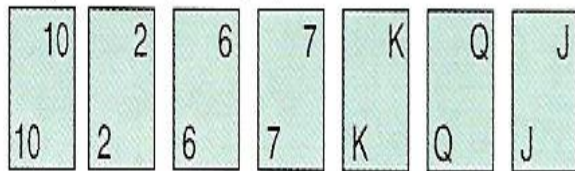
Επικέντρωση της αντίληψης

Στάδιο 1:

Σειρά του παιδιού

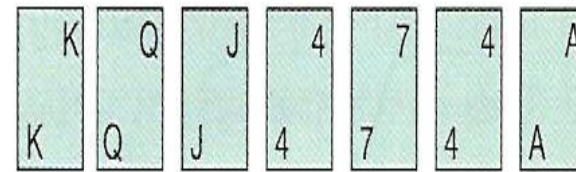
Σειρά του ερευνητή

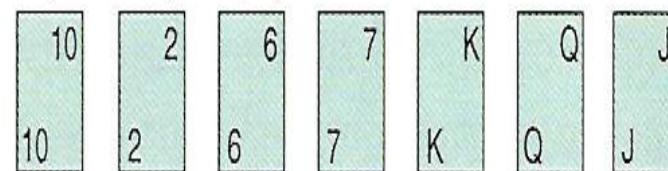
(α)

Στάδιο 2:

Σειρά του παιδιού

Σειρά του ερευνητή

(β)

Διατήρηση

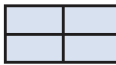
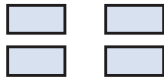

Διατήρηση

- **Διατήρηση**

Η γνώση ότι οι ιδιότητες των αντικειμένων, όπως η ποσότητα δεν εξαρτώνται από τις μεταβολές στην εμφάνισή τους.

Συνήθειες δοκιμασίες που αξιολογούν την κατανόηση της αρχής της διατήρησης

Γιατί είναι σημαντική η αρχή της διατήρησης;

Είδος διατήρησης	Ιδιότητα	Αλλαγή στην εξωτερική εμφάνιση	Μέση ηλικία στην οποία το παιδί κατανοεί την απουσία μεταβολής
Αριθμός	Αριθμός στοιχείων σε ένα σύνολο 	Αλλαγή στη διαρρύθμιση ή στη θέση στοιχείων 	6-7 έτη
Ποσότητα (μάζα)	Ποσότητα ευμετάβλητου υλικού (π.χ. πηλός ή υγρό) 	Μεταβολή του σχήματος του υλικού 	7-8 έτη
Μήκος	Μήκος σειράς ή αντικειμένου 	Μεταβολή του σχήματος ή της διάταξης 	7-8 έτη
Έκταση/εμβαδόν	Ποσό επιφάνειας που καλύπτεται από αντικείμενα 	Μεταβολή διάταξης των αντικειμένων στον χώρο 	8-9 έτη
Βάρος	Βάρος αντικειμένου 	Μεταβολή στο σχήμα 	9-10 έτη
Όγκος	Όγκος αντικειμένου (με βάση το νερό που περισσεύει) 	Μεταβολή στο σχήμα του δοχείου 	14-15 έτη

Ποιο ποτήρι περιέχει περισσότερο χυμό;

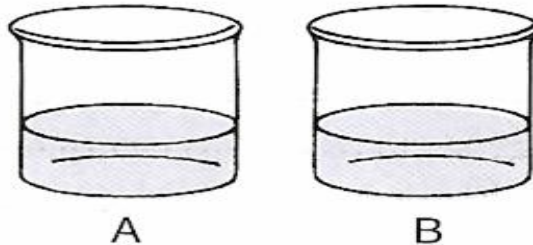

Τα περισσότερα παιδιά 4 ετών πιστεύουν ότι η ποσότητα χυμού σε αυτά τα δύο ποτήρια διαφέρει, διότι διαφέρει το σχήμα των ποτηριών, παρόλο που πιθανώς έχουν δει ότι και στα δύο ποτήρια μπήκε η ίδια ποσότητα υγρού

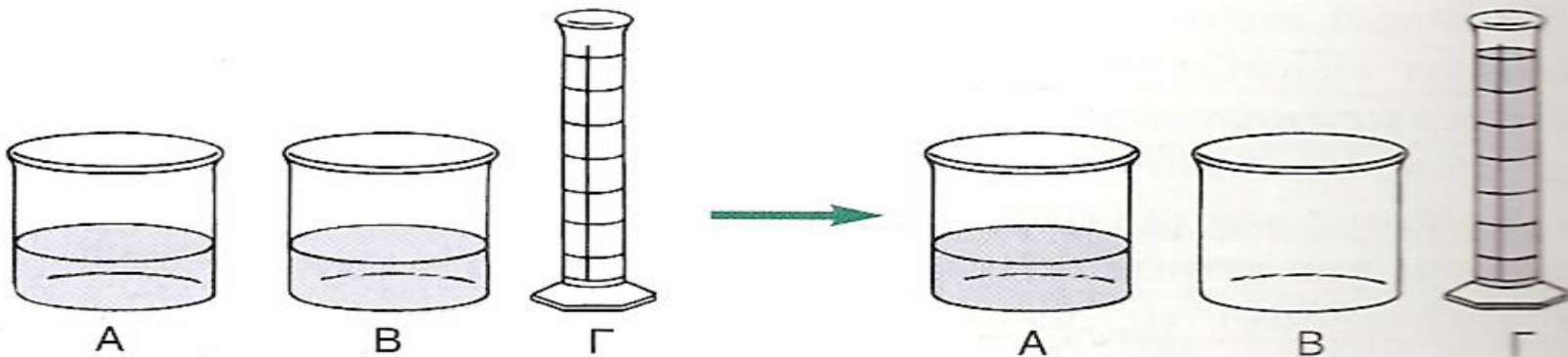

Διατήρηση

Βήμα 1: Παρουσιάστε δύο δοχεία με ίδια ποσότητα υγρού.

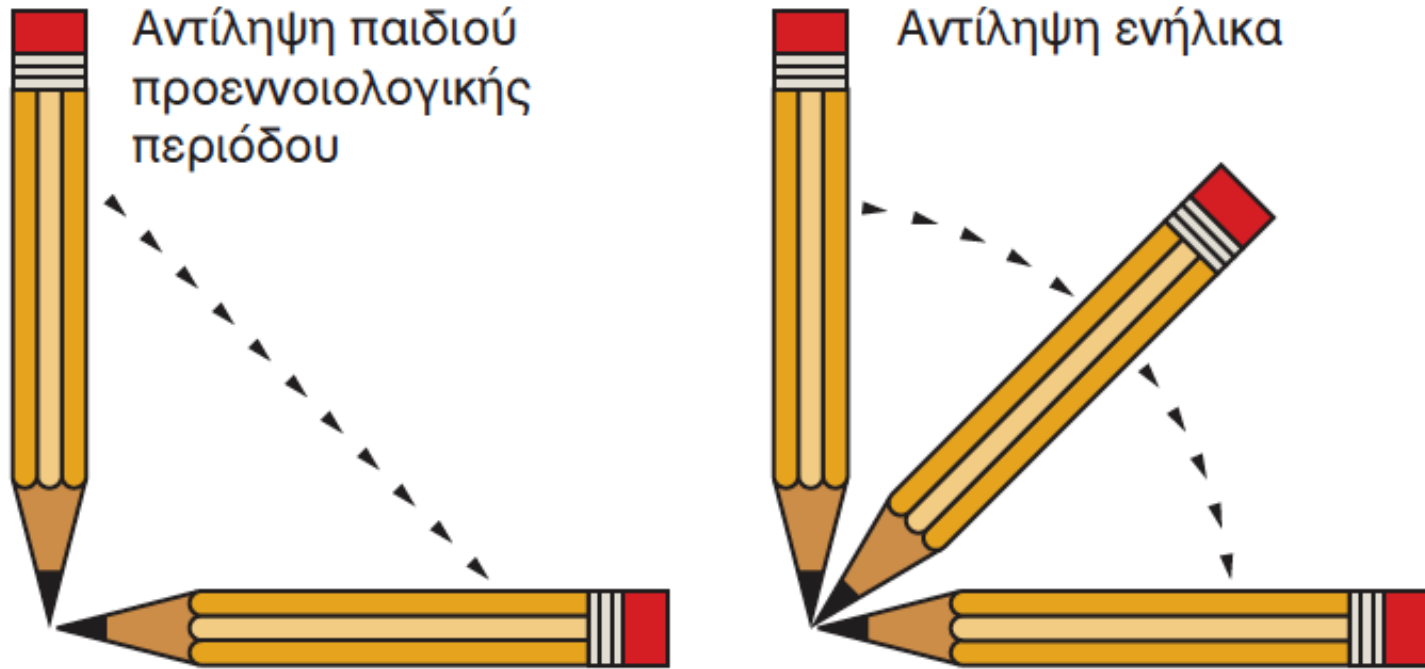

Βήμα 2: Παρουσιάστε ένα ψηλότερο, λεπτότερο δοχείο και μεταφέρετε σε αυτό το περιεχόμενο του B.

Βήμα 3: Ρωτήστε: «Ποιο δοχείο έχει περισσότερο υγρό, το A ή το Γ; Ή μήπως περιέχουν την ίδια ποσότητα;»

Το μολύβι που πέφτει

Τα παιδιά που βρίσκονται στην προ εννοιολογική περίοδο δεν μπορούν να κατανοήσουν ότι το μολύβι που πέφτει στο έδαφος (από την κατακόρυφη στην οριζόντια θέση) περνάει από μια σειρά ενδιάμεσων θέσεων στον χώρο. Αντίθετα, θεωρούν ότι δεν υπάρχουν ενδιάμεσες θέσεις από την κατακόρυφη στην οριζόντια θέση

A typical child on Piagetian conservation tasks

- https://www.google.com/search?q=piagetian+tasks+seirothetisi&rlz=1C1GCEA_enGR951GR951&sxsrf=ALiCzsZQHYvqvvyBDxu6pkz13oT6ezKsjEA:1671553571708&source=lnms&tbm=vid&sa=X&ved=2ahUKEwiug_Wmz0j8AhUJVfEDHRoWChcQ_AUoAnoECAEQBA&biw=1536&bih=754&dpr=1.25#fpstate=ive&vld=cid:cc23bcdb,vid:gnArvcWaH6I

Εγωκεντρισμός

Εγωκεντρισμός

- Τα παιδιά προσχολικής ηλικίας δεν αντιλαμβάνονται ότι οι άλλοι έχουν **διαφορετικές απόψεις** από τις δικές τους.
- Η εγωκεντρική σκέψη έχει δύο μορφές
  - Αδυναμία επίγνωσης ότι οι άλλοι βλέπουν τα πράγματα από μια **διαφορετική προοπτική**
  - Αδυναμία επίγνωσης ότι οι άλλοι μπορεί να έχουν **σκέψεις, συναισθήματα** και **απόψεις** που διαφέρουν από τις δικές του

Εγωκεντρισμός

- Πείραμα των «τριών βουνών» (Piaget and Inhelder, 1956)

Σε ένα τραπέζι τοποθέτησε μοντέλα τριών βουνών διαφορετικών χρωμάτων. Το παιδί καθόταν σε μια συγκεκριμένη πλευρά του τραπεζιού από την οποία έβλεπε τα τρία βουνά και από την απέναντι πλευρά τοποθετήθηκε μια κούκλα, έτσι ώστε να έχει «διαφορετική θέα» του τοπίου. Στη συνέχεια, έδειξαν στα παιδιά φωτογραφίες του διαγράμματος από διαφορετικές προοπτικές και τους ζητούσαν να αναγνωρίσουν την εικόνα που αντιστοιχούσε σε αυτό που έβλεπε η κούκλα. Τα παιδιά, σχεδόν πάντα διάλεξαν την εικόνα που αντιστοιχούσε σε αυτό που έβλεπαν τα ίδια και όχι σε αυτό που έβλεπε η κούκλα. (video)

Η εμφάνιση της διαισθητικής
σκέψης

Η εμφάνιση της διαισθητικής σκέψης

- Το παιδί γίνεται **περίεργο** και επιζητεί απαντήσεις σε ένα μεγάλο εύρος ερωτήσεων
- Συχνά ενεργεί **ως ειδήμων** σε συγκεκριμένα θέματα
- Η διαισθητική σκέψη κάνει το παιδί να πιστεύει ότι γνωρίζει την απάντηση σε όλες τις ερωτήσεις, παρόλο που δεν υπάρχει λογική βάση σ' αυτή του την αυτοπεποίθηση

Αξιολόγηση της προσέγγισης του Piaget

Υπέρ

- Δεξιότηχνης παρατηρητής
- Χρήσιμος τρόπος μελέτης των σταδιακών αλλαγών στη γνωστική ανάπτυξη

Κατά

- Πρόσφατες έρευνες υποδεικνύουν καλύτερες επιδόσεις του παιδιού στη γνωστική διατήρηση, την αντιστρεψιμότητα, τον μετασχηματισμό και την αρίθμηση
- Περισσότερο συνεχής η ανάπτυξη από ό,τι υπέθεσε ο Piaget

Προσεγγίσεις Επεξεργασίας Πληροφοριών

Προσεγγίσεις επεξεργασίας πληροφοριών

- Το παιδί προσχολικής ηλικίας:
  - Ακολουθεί ορισμένους κανόνες, όταν **μετράει**
  - Συχνά, εμφανίζει μια εξαιρετικά προχωρημένη κατανόηση των **αριθμών**

Μνήμη

- Η ανάκληση γεγονότων του παρελθόντος μερικές φορές είναι ακριβής
  - Ακριβείς απαντήσεις σε ερωτήσεις ανοικτού τύπου
  - Εξαρτάται από το πόσο σύντομα –μετά το γεγονός– αξιολογείται η μνήμη
  - Σημαντικός ο ρόλος **πολιτισμικών παραγόντων**
- **Αυτοβιογραφική μνήμη**
  - Σε μεγάλο βαθμό όχι ακριβής πριν τα 3 χρόνια

Αξιολόγηση της προσέγγισης επεξεργασίας πληροφοριών

Υπέρ

- Βασίζεται σε σαφείς διεργασίες που μπορούν να **ελεγχθούν**.
- Παρέχει μια σαφή, λογική και πλήρη **ερμηνεία** της γνωστικής ανάπτυξης.

Κατά

- Επικεντρώνεται σε μια σειρά **μεμονωμένων γνωστικών διαδικασιών**.
- Οι μεμονωμένες ακολουθίες διαδικασιών **δεν** συνθέτουν μια **συνολική εικόνα** της γνωστικής ανάπτυξης.

Η προσέγγιση του Vygotsky για τη
νοητική/γνωστική ανάπτυξη

Η προσέγγιση του Vygotsky για τη νοητική/ γνωστική ανάπτυξη

- Η γνωστική ανάπτυξη είναι το αποτέλεσμα **κοινωνικών αλληλεπιδράσεων** τις οποίες το παιδί μαθαίνει μέσω **καθοδήγησης**
- Το παιδί βαθμιαία αναπτύσσεται νοητικά και αρχίζει να λειτουργεί ανεξάρτητα λόγω της βοήθειας που του προσφέρουν οι **μέντορές** του (ενήλικες και συνομήλικοι)

Ζώνη εγγύτερης ανάπτυξης

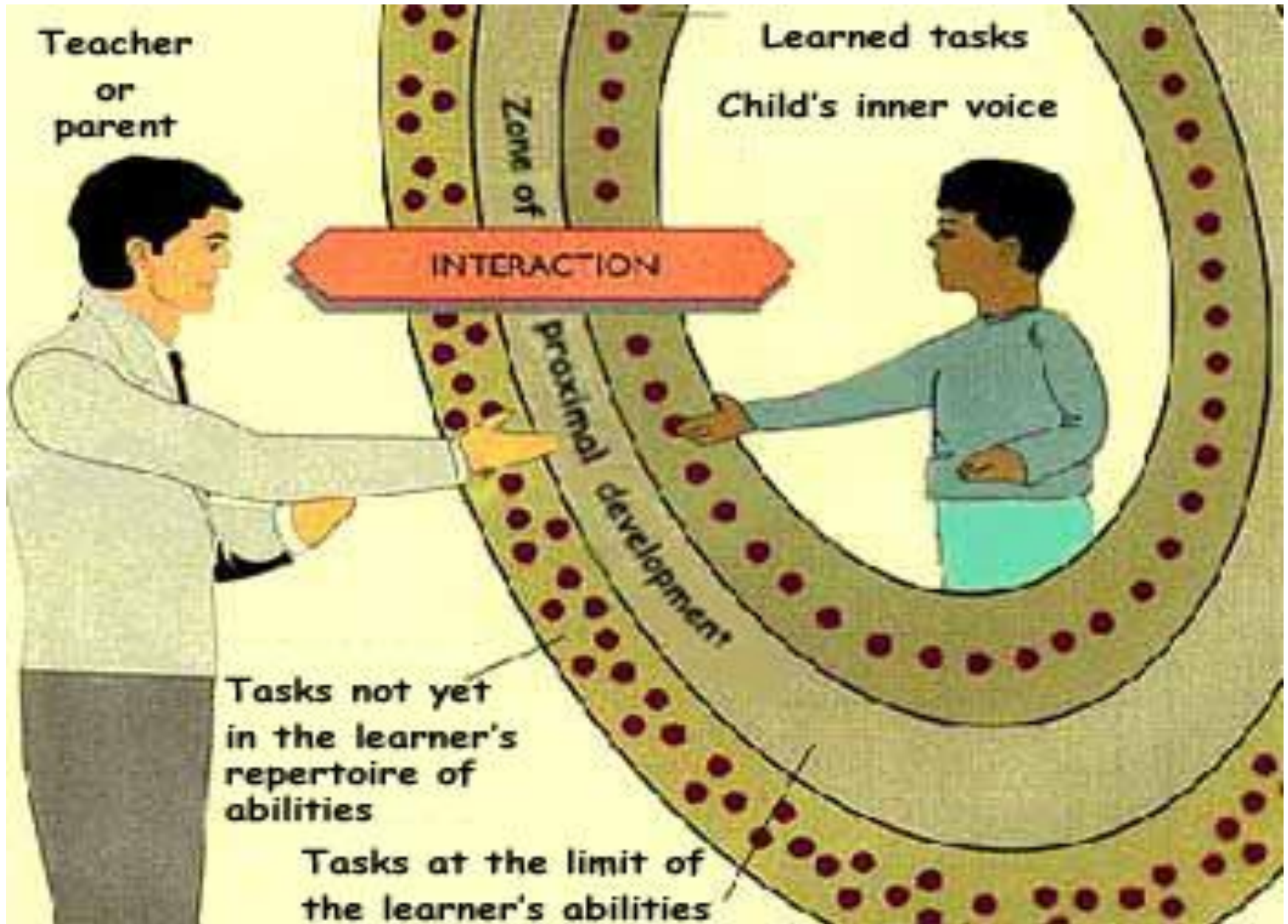
- Οι γνωστικές ικανότητες αυξάνουν όταν το παιδί εκτίθεται σε πληροφορίες που είναι **αρκετά άγνωστες** για να είναι ενδιαφέρουσες αλλά **όχι υπερβολικά δύσκολες** να τις αντιμετωπίσει
- Μεγαλύτερη βελτίωση με βοήθεια: Μεγαλύτερη αύξηση ικανοτήτων στη ζώνη εγγύτερης ανάπτυξης

Ζώνη εγγύτερης ανάπτυξης

- Το **επίπεδο** στο οποίο το παιδί **μπορεί σχεδόν, αλλά όχι εντελώς**, να εκτελέσει ένα έργο ανεξάρτητα, αλλά που μπορεί να το διεκπαιρέώσει με τη βοήθεια κάποιου περισσότερο ικανού.
- Με την κατάλληλη καθοδήγηση το παιδί μπορεί να λύσει περισσότερα προβλήματα.

Ζώνη εγγύτερης ανάπτυξης

Ζώνη εγγύτερης ανάπτυξης

- <https://www.simplypsychology.org/Zone-of-Proximal-Development.html>

Παροχή στήριξης

- **Υποστήριξη στη μάθηση** και τη λύση προβλήματος που ενθαρρύνει την ανεξάρτητη ανάπτυξη
- Υποβοηθεί την ανάπτυξη του συνόλου των γνωστικών ικανοτήτων

Πολιτισμικά εργαλεία

- Υλικά, πραγματικά αντικείμενα ή νοητικά/εννοιολογικά που παρέχουν ένα πλαίσιο για την επίλυση προβλημάτων
  - Γλώσσα
  - Αλφαβητικό και αριθμητικό σύστημα
  - Μαθηματικά και επιστημονικά συστήματα
  - Θρησκευτικό σύστημα

Αξιολόγηση της προσέγγισης του Vygotsky

Υπέρ

- Έχει ασκήσει μια σημαντική επιρροή
- Σύμφωνη με δεδομένα πολλών ερευνών για τη σημασία της **κοινωνικής αλληλεπίδρασης** στην προαγωγή της γνωστικής ανάπτυξης
- Σύμφωνη με πολλές **πολυπολιτισμικές** και διαπολιτισμικές έρευνες

Κατά

- Το εννοιολογικό του μοντέλο είναι **αόριστο**
- Λίγο ενδιαφέρον για την ανάπτυξη της **προσοχής** και της **μνήμης** καθώς και για το πώς εκτυλίσσονται οι φυσικές γνωστικές ικανότητες του παιδιού

Ερωτήσεις

- Σχέση κινητικής και γνωστικής ανάπτυξης: Να εντοπίσετε ένα σχετικό ερευνητικό άρθρο.
- Ποια είναι τα γνωστικά επιτεύγματα του παιδιού προσχολικής ηλικίας σύμφωνα με τη θεωρία του Piaget;
- Ποιοι είναι οι γνωστικοί περιορισμοί του παιδιού προσχολικής ηλικίας σύμφωνα με τη θεωρία του Piaget;
- Να αναφέρετε τα βασικά σημεία της θεωρίας του Vygotsky για τη γνωστική ανάπτυξη κατά την προσχολική ηλικία.
- Να αναφέρετε τα βασικά σημεία των Προσεγγίσεων Επεξεργασίας Πληροφοριών για τη γνωστική ανάπτυξη κατά την προσχολική ηλικία.
- Να αναφέρετε ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των θεωριών γνωστικής ανάπτυξης των Piaget Vygotsky καθώς και των προσεγγίσεων επεξεργασίας πληροφοριών κατά την προσχολική ηλικία